

Goed begeleiden van studenten en betaald voor de groep

Richtlijnen voor het zelfstandig inzetten van studenten tijdens hun opleiding

Als gevolg van de tekorten op de arbeidsmarkt hebben we te maken met de situatie dat onze studenten tijdens hun studie door besturen, scholen of bemiddelingsbureaus worden gevraagd om zich, betaald, aan een school te verbinden. Omdat het belang van de kwaliteit van de opleiding en goede begeleiding van studenten in ons partnerschap centraal staat beschrijven we in dit document richtlijnen zodat we eenduidig kunnen handelen in de voorliggende gevallen. Deze richtlijnen zijn gebaseerd op de uitgangspunten van ons partnerschap:

- De kwaliteit van de opleiding en een goede begeleiding van studenten staat voorop. We leiden, samen, goede leerkrachten op en dat blijven we doen.
- In het partnerschap leiden we studenten op die we willen behouden voor onze scholen. We investeren in een goede opleiding en willen ook investeren in een goede werkplek voor de startende leerkracht, zodat studenten graag bij ons blijven werken.

Bovenstaande leidt onder druk van het lerarentekort tot twee dilemma's:

1. Invallen of in de formatie tijdens de studie?

De afspraak is altijd geweest dat studenten niet mochten worden opgenomen in de formatie omdat dit ten koste zou kunnen gaan van hun leerproces: te weinig begeleiding en te veel verantwoordelijkheid. Nu de tekorten op veel partnerscholen nijpend zijn worden studenten steeds vaker ingezet als vervanger en draaien zo dus zelfstandig een groep. Natuurlijk is het begrijpelijk dat een goed functionerende student een klas opvangt, maar hoe zit het met de begeleiding en leerproces van de student? Kunnen we de gewenste kwaliteit van de leraar borgen als hij tijdens zijn opleiding al "in het diepe wordt gegooid"? Bovendien, hoe zit het met de verantwoordelijkheden?

2. Praktijkleren op een niet-partnersschool?

Op de Marnix Academie vindt het praktijkleren van alle studenten plaats op een partnerschool. Onze studenten krijgen nu echter tijdens hun studie al banen aangeboden op scholen buiten ons partnerschap. We willen studenten niet de kans op een baan ontzeggen, maar we willen de kwaliteit van onze afgestudeerde studenten garanderen en dat is lastig als de student stageloopt/werkt op een school die we niet kennen en die onze manier van werken niet kent. Bovendien willen we studenten behouden voor scholen binnen ons partnerschap.

Om eenduidig te kunnen handelen in voorkomende gevallen komen wij binnen ons partnerschap de onderstaande afspraken en richtlijnen overeen.

Richtlijnen en afspraken

In het kader van het lerarentekort kunnen studenten onder bepaalde richtlijnen worden ingezet als 'onbevoegde' groepsleerkracht. Het gaat nadrukkelijk alleen om invallen of werken op de praktijklerendagen en op de eigen praktijkschool. We realiseren ons dat studenten naast hun praktijkschool vaak op andere scholen werken/ invallen, maar daar hebben wij geen invloed op.

Algemene richtlijnen

- Het praktijkleren vindt plaats op een partnerschool.
- Bij de vraag om in te vallen wordt de schoolopleider betrokken.
- De student moet de keuze hebben en dus ook de ruimte krijgen om nee te zeggen.
- Gedurende de periode van praktijkleren evenals tijdens het invallen of werken als groepsleerkracht staat het eigen maken van de bekwaamheidseisen centraal. Op de partnerschool voert de schoolopleider gesprekken met de student over zijn ontwikkeling.
- Gedurende de periode van praktijkleren draagt de partnerschool de aansprakelijkheid en de verantwoordelijkheid voor de geplaatste studenten.
- Het is niet mogelijk dat de geplaatste studenten alleen met de leerlingen buiten het schoolgebouw zijn of met de leerlingen naar buiten gaan zonder begeleiding van een volledig bevoegde leerkracht. Een van de redenen hiervoor is dat studenten niet verzekerd zijn in deze situaties. De partnerschool zal passende maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat geplaatste studenten (incl. gulden middenweg en lio als werknemer) te allen tijde onder begeleiding staan bij activiteiten buiten het schoolgebouw. Op dagen dat de student voor de groep staat is altijd een leerkracht op roepafstand aanwezig bij wie de student te alle tijden terecht kan voor hulp. Daarover wordt duidelijk gecommuniceerd.¹
- Invallen of werken mag het (af)studeren niet belemmeren. Op dagen dat de student op de Marnix Academie wordt verwacht kan hij niet voor de groep.
- Voor invallen of parttime werken wordt de student betaald door de partnerschool, minimaal als leerkrachtondersteuner of onderwijsassistent.
- Studenten wisselen gedurende een studiejaar alleen van partnerschool bij grote uitzondering en in goed overleg tussen de schoolopleider en de instituutopleider van partnerschool.
- De schoolopleider zal bovenstaande richtlijnen bespreken met de geplaatste studenten en zal samen met de schoolleiding ervoor zorgdragen dat deze richtlijnen worden nageleefd.

In schema 1 is opgenomen wat, onder bovengenoemde richtlijnen, de mogelijkheden zijn om studenten zelfstandig in te zetten voor de groep. Per fase zijn nog specifieke richtlijnen. Die zijn onder het schema opgenomen.

Onder *invallen* verstaan we: het opvangen van een klas voor een korte periode. Bijvoorbeeld in geval van ziekte of een studiedag.

Onder *werken* verstaan we: een formatieplek innemen of langdurig invallen bijvoorbeeld een zwangerschapsverlof vervangen.

Onder *opvangen* verstaan we: studenten die in een onverwachte situatie (samen) een groep begeleiden onder (digitale) verantwoordelijkheid van een leerkracht en schoolleider.

¹Dit geldt alleen voor studenten die hiervoor in aanmerking komen: vt3 (na het behalen van HASS), vt4, dt2/3 (zonder afgeronde HBO/WO bacheloropleiding), dp2/3, zie tabel en specifieke richtlijnen.

Schema 1

Voltijd jaar 1 (vt 1) en driejarige pabo jaar 1 (dp1)	Invallen en werken niet mogelijk. Opvangen van een groep onder begeleiding van een ervaren leerkracht kan incidenteel.
Voltijd jaar 2 (vt2)	Invallen en werken niet mogelijk. Opvangen van de groep onder begeleiding van een ervaren leerkracht kan incidenteel.
Voltijd jaar 3 (vt 3) en driejarige pabo jaar 2 (dp2)	Incidenteel invallen mogelijk; alleen op praktijkdagen op de eigen school, bij voorkeur in de eigen groep. vt3: Na het behalen van het hoofdfase-assessment (HASS) inclusief positief deeladvies praktijkleren mag de student max. één praktijkdag per week zelfstandig voor de groep. Onder algemene richtlijnen en specifieke richtlijnen zie A.
Voltijd jaar 4 (vt4) en driejarige pabo jaar 3 (dp 3)	Invallen en werken mogelijk. Er zijn twee mogelijkheden <ol style="list-style-type: none"> 1. De student wordt voor een periode van 10 maanden benoemd als LIO-werknemer conform de CAO PO. Onder algemene voorwaarden en specifieke richtlijnen zie B. 2. De student neemt gedurende het jaar in vt4 een groep over of valt in. Onder algemene richtlijnen en specifieke richtlijnen zie A.
Deeltijd jaar 1 (propedeutische fase)	Invallen en werken niet mogelijk. Ook niet: werk inzetten als praktijkleren. Zie C.
Deeltijd jaar 2 en 3 (afstudeerfase)	Invallen en werken mogelijk, onder algemene richtlijnen en specifieke richtlijnen. Zie D. Werken in <i>de Gulden Middenweg</i> is mogelijk. Onder algemene richtlijnen en specifieke richtlijnen zie E.

Specifieke richtlijnen

A.

Voltijdstudenten die tijdens vt3 (na het behalen van het HASS), vt4, dp2 en dp3 invallen of een groep overnemen kunnen worden benoemd door de partnerschool als onderwijsassistent of lerarenondersteuner. Deze studenten zijn niet bevoegd en werken onder de verantwoordelijkheid van een bevoegde leraar. Zie ook algemene richtlijnen hierboven. Er is geen arbeidsovereenkomst (zoals bij LIO-werknemer zie B) en de geplaatste student is niet bevoegd. Voor deze studenten gelden de afspraken over de begeleiding conform dit memo en de informatie op de website.

B.

Voltijdstudenten kunnen in vt4 of dp3, wanneer zij aan de richtlijnen voldoen (zie website partnerschap), conform de CAO PO worden aangesteld als LIO-werknemer voor een periode van 10 maanden. De lio-werknemer heeft een ontheffing van de lesbevoegdheid. Bij deze variant hoort een tripartite overeenkomst (zie website van het partnerschap) tussen de student, de partnerschool en de Marnix Academie. Deze overeenkomst is conform de afspraken over begeleiding en beoordeling in het partnerschap. De student gaat dual studeren.

C.

Deeltijdstudenten uit dt1 kunnen niet invallen of werken. Er zijn deeltijdstudenten in dt1 die naast het praktijkleren op een (partner)school werkzaam zijn. Dit werk geldt niet als praktijkleren, de studenten dienen het praktijkleren uit te voeren op een (andere) partnerschool. Deze studenten zijn niet bevoegd om zelfstandig voor een groep te staan.

D.

Deeltijdstudenten uit dt2 en dt3 zonder afgeronde HBO/ WO bacheloropleiding kunnen worden benoemd door de partnerschool als onderwijsassistent of lerarenondersteuner. Deze studenten zijn niet bevoegd en werken onder de verantwoordelijkheid van een bevoegde leraar. Zie ook algemene richtlijnen hierboven. Er is geen arbeidsovereenkomst (zoals bij Gulden Middenwegstudent zie E). Voor deze studenten gelden de afspraken over de begeleiding conform dit memo en de informatie op de website.

E.

Deeltijdstudenten uit dt2 en dt3 met afgeronde HBO/WO bacheloropleiding kunnen wanneer zij aan de richtlijnen voldoen (zie website van het partnerschap), conform de regeling 'versneld voor de klas in het PO' aangesteld worden als werknemer zoals bedoeld in deze regeling. Dit heet de Gulden Middenweg. Bij deze variant hoort een tripartite overeenkomst (zie website van het partnerschap) tussen de student, de partnerschool en de Marnix Academie. Deze overeenkomst is conform de afspraken over begeleiding en beoordeling in het partnerschap.

NB Als deeltijdstudenten uit dt2/3 werkzaam zijn volgens de regeling 'versneld voor de klas' op een niet-partnerschool geldt dit werk niet als praktijkleren. De studenten dienen het praktijkleren uit te voeren op een partnerschool.